

Célozgatassunk? Ha már fogjuk, süssük el!

Leírtam az előző cikkben, hogyan is célszerű fogni a fegyvert, már ha löni kívánunk vele. Persze gyorsan mindenki tud löni. Ez biztos. Ezt bárki elmondhatja magáról, és igazat beszél. E tudás mellé már csak a pontosságnak kell párosulnia, és nyert ügyünk van. Ehhez két dolog kell. Pontos célzás és jó elsütés. A célzással nincs is semmi probléma, hiszen azt látja az ember. Ha elrontotta, hát tudja, hogy rossz helyen lesz a találat.

Na néhány szót a célzásról.

Általában egy standard fegyveren a szán felső részén van két kidudorodás. Ez persze nem betegségből visszamaradt szövödmény, ez irányzék.

Így együtt a kettőt nyílt irányzéknek nevezzük. Ha a fegyvert jól fogjuk (tehát a cső nem felénk mutat), akkor a tőlünk távolabbi hasáb alakú dudor a célgömb, a közelebb lévő a nézőke.

A nézőke felső részén közepén, ha hátulról nézzük, egy U alakú nyílást láthatunk. Ezt a kettőt együtt kell használnunk, ha pontos találatot akarunk elérni.

Mégpedig úgy, hogy a célgömböt (amely ugye általában hasáb alakú sziluettel rendelkezik) beleillesztjük (lát szólag) a nézőke U alakú nyílásának közepébe. No, de ez még nem elég. Oda kell figyelni arra, hogy a célgömb felső széle és a nézőke felső széle egy magasságban legyenek, úgymond elvágólag egymással, valamint kétoldalt a légrés, ami az U alak közepén lévő célgömb két oldalán látható, teljesen egyforma szélességű legyen. Ekkor van pont közepén. Ezt csapott célzásnak is nevezik.

Érdekesség, hogy ezt az összeállítást rá kell vinnünk a célra (megcélozzuk a célt), és a fegyver elsüléséig rajta kell tartanunk.

Az, hogy a cél mely részét célozzuk meg (közepét vagy alját stb.), attól függ, hogy hová hord a fegyverünk. Jó ezzel

tisztában lenni különböző távolságokban.

Előfordul még standard fegyvereken zárt irányzék is. Azért zárt, mert a nézőke helyen nem egy „U” alakú kivágást, hanem egy furatot (biztos csak fűrőjük volt) láthatunk.

Elöl a célgömb a nevéhez már kissé közelebb áll, ugyanis a hasáb felső részébe egy kör alakú, feltűnő színű markert (jelet) tesznek. Hátulról ez egy pöttynek látszik, amelyet a nézőke fura-

tanak koncentrikus közepébe kell illeszteni, és a pöttyel meg kell célozni a célt. Elsütésig itt is így összeállítva kell tartani az irányzékot. Ez hasonlít a diopterhez, de ebben kinyújtott karral kell használni (belenézni), így hát a hatás nem ugyanaz.

Az elektronikus irányzékokkal jóval könnyebb a dolgunk, hiszen ott csak egy jelre kell koncentrálnunk, míg a nyílt fémirányzékoknál két alkatrészt kell összeigazítanunk (célgömb, nézőke) és úgy tartanunk.

Az elektronikusnál egy lencserendszeren átnézve visszatükröződni látunk egy fénypontot, amely általában piros színű, de vannak más színben is (ízlés szerint). A modernebb eszközöknél már az sem kitétel, hogy a lencse közepén legyen a pötty, elég, ha a lencse szélein belül látható a célon. Jó eredménnyel

küszöbölték ki a paralaxis hibát. Az elektronikus irányzékot a nyílt és a módosított kategóriában alkalmazhatják. Fegyvertávcsöveket ebben a sportban pisztolyokon nemigen használnak. A célzásnál meg kell említenem, hogy tulajdonképpen közelre nem is igen kell célozni, elég, ha a fegyvert megfelelően fogjuk (alkar meghosszabbítása legyen a cső, és fogjuk hézagmentesen a markolatot, előző cikk). Kissé nagyobb távolságra már használnunk kell az irány-

zékot, de célszerű két szemmel célozni. Ez igazság szerint egyszemes célzás, de mind a két szem nyitva van. Így nagyobb területet látunk, jobban figyelemmel tudjuk kísérni a versenypályán zajló célmozgásokat, kialakuló helyzeteket (és el sem fárad a behunyt szemünk).

Ha még nagyobb távolságot (pl. 50 méterre a pepper) találnak ki számunkra a „pályakitaláló démonok”, akkor itt természetesen a precizitás lép a fő helyre erre a kis időre. Ha valaki a pontossága érdekében lehunyja az egyik szemét, hát nem történik semmi rossz, legfeljebb hamarabb eltalálja a célját. Mindig az éppen legcélravezetőbb technikát kell használnunk. Az sem árt, ha a célzogatás előtt megállapítjuk, melyik a domináns szemünk. Általában a jobbkezeseznek a jobb szemük, amivel céloznak, tehát ez a domináns. A balosoknak

a bal. Ez nem törvény. Lehet a jobbosoknak a bal szemük a domináns, a balosoknak a jobb. Nem probléma, nem kell átszokni, áteröltetni a másikra. Kicsit „nyakatekertebb” a célzás, de ha a sportban lő az ember, szemből nem nagyon vizsgálják. A dominanciát igen könnyű megállapítani. Például nézzünk ki egy foltot a falon, mondjuk egy folt méretűt (vagy egy volt pók méretűt, ez valamivel nagyobb). Mindkét szemünket nyitva tartva emeljük fel az egyik kezünket, és a mutatóujjunkkal mutassunk a foltra (ha nincs folt, csináljunk egyet, mondjuk pókból). Ezután csukjuk be a bal szemünket (aki nem tudja, takarja le, de ne a mutató kezével). Ha a mutatóujjunk még mindig a foltra mutat és nem „mászott” el a célkép (mégis csak jobb a volt pókfolt), akkor meg is

felszólítás: „TÁNCOLJ!”. A rossz lövők nem akartak „beégni”, ezért inkább ezt a felszólítást kiabálták, és közben azon gondolkodtak, hogy a csudába vehettek, rabolhattak ilyen pontatlan fegyvert.)

Mi is történik, ha valaki rángatva mozgatja a fegyver elsütőbillentyűjét? A célzással semmi baj nincs, hisz ezt látjuk, ha rosszul csináljuk, tudjuk korrigálni, vagy tudjuk, hogy rossz helyen lesz a találat. Az elsütést viszont éreznünk kell. Az érzetei néha (sokszor) becsapják az embert. Amikor a fegyver lő, igen nagy energiák szabadulnak fel, és ez hat mindenfelé. Hat ránk, a kezünkre is. Az öntöltő fegyverek főleg felfelé mozdítják el a kezünket. Így általában azt hisszük, hogy a találatok fent vannak, a céltáblában. Holott egy rossz,

apró rángatást nem is észleljük. Ez egy érdekes dolog, az ember általában azért rángat, mert a fegyver rúg, nagyot durran, erősen hat a kezünkre. Pedig annyit kell csak tennünk, hogy ezeket a hatásokat viseljük el és ne dolgozzunk a fegyver ellen, tulajdonképp csak az lenne a dolgunk, hogy tartsuk meg. Ha mindig ugyanazzal a lösszerrel lövünk, nagyobb nem fog rúgni, hangja ugyanakkora. Ha ezeket megszoktuk, már csak jól kell elsütni a fegyvert. Mégpedig így:

Ha megcéloztuk a célt, tartsuk az irányzékot (a leírtak szerint) folyamatosan rajta. Az elsütő ujjunk (ez általában a mutatóujjunk) első ujjpercének a felét (a körömággal szemben lévő részt) tegyük a billentyűre. Ha az elsütő billentyűnek holtjátéka van, ezt bátran húzzuk hátra addig, amíg megakad (persze csak finoman, mert el is süthetjük akaratlanul). Az akadástól kezdve terheljük (húzzuk) hátrafelé (a csőtengellyel párhuzamosan) és FOLYAMATOSAN az elsütőbillentyűt, amíg előre nem csap a kakas (el nem sül). A hangsúly a folyamatoságon van. Az irányzékot persze a lövésig rajta kell tartani a célon. Ha ezt meg tudjuk csinálni, akkor a találat benne lesz a célban, ott, ahová a fegyverünk be van löve. Ennyi az egész. Ezt leírni könnyű, megtenni nem is olyan könnyű. Lehet a célzást és az elsütést szárazon gyakorolni, de mint írtam, a lövés dörgeje, hatása ránk szétzavarhatja az összeszedett gondolatokat. Vannak bevált módszerek, amelyekkel nagyban lehet segíteni a rángatáson, rossz elsütésen, de ezt sajna egyedül nem lehet alkalmazni. Ehhez egy hozzáértő segítőtárs szükségeltetik, mondjuk egy jó lökiképző.

Glicza Csaba

találtuk a domináns szemünket. Ha elmozdult a célkép, akkor pont a domináns szemünket csuktuk be. Ezt tudjuk ellenőrizni, ha a mutatóujjunkt végigcsináljuk újra, de a másik, eddig nyitva maradt szemünket csukjuk (takarjuk) le. (Ennek talán nem volt semmi értelme, de a póknak annyi.)

Ha már jól célzunk, akkor 50% esélyünk van arra, hogy eltaláljuk a célt (vagy igen vagy nem). A másik 50% (vagy talán több is) a fegyver elsütésén múlik, azaz azon, hogyan sütjük el a fegyverünket. Ha valaki ezt úgy teszi, hogy megcélozza a célt és rántásszerűen húzza el az elsütőbillentyűt, akkor ahelyett, hogy például eldőlné a fémcél, csak az előtte felhalmozódott port tudja némi gomolygásra kényszeríteni. (Szerintem a vadnyugaton a Western korszakban így alakulhatott ki a legendás

rángatós elsütésnél inkább alacsonyán kell keresgélni. Ez azért van, mert az elsütőbillentyű elrántásakor lefelé mozdítjuk el a fegyverünket. Így a csöve is lefelé mozdul, és ekkor következik be a lövés. A lövedék tehát a lefelé irányuló csőből repül ki, így alacsonyán csapódik be a céltáblába vagy alá. Persze a lövés következtében a fegyver elindul felfelé, ez elég erős ráhatás a kezünkre, és az előtte történt – ehhez viszonyítva –

